

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ МАЙНА МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА З УРАХУВАННЯМ ІНФЛЯЦІЙНОГО ЧИННИКА

Тютюнник Ю.М., Мельниченко В.О.

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

Важливою характеристикою фінансового стану малого підприємства є його майновий стан, оцінювання якого за інформацією форми № 1-м (1-мс) «Баланс» дозволяє зробити висновки щодо складу, розміщення, структури та динаміки активів (майна) і пасивів (джерел формування капіталу). При цьому використовуються прийоми горизонтального і вертикального аналізу, а під час формулювання висновків виокремлюються позитивні та негативні ознаки і тенденції у майновому стані. Однією з основних позитивних характеристик майнового стану малого підприємства є збільшення загальної вартісної оцінки активів (рядок 1300 балансу), що свідчить про нарощування майнового потенціалу підприємства, зростання його можливостей щодо розширення своєї діяльності. При цьому під час оцінювання динаміки майна визначають, у результаті зростання яких видів активів відбулося збільшення валюти балансу. Якщо приріст майна малого підприємства пов'язаний зі зростанням таких «позитивних» видів активів, як основні засоби, довгострокові фінансові інвестиції, нематеріальні активи, запаси, довгострокові та поточні біологічні активи, гроші та їх еквіваленти, то це оцінюється позитивно з погляду перспектив економічного зростання. Якщо ж приріст майна відбувся унаслідок зростання переважно «негативних» статей (насамперед поточної (за видами) дебіторської заборгованості), така тенденція буде оцінюватися як негативна [1, с. 42]. Також важливим в оцінюванні динаміки майнових ресурсів є співвідношення темпу приросту балансової вартості активів та рівня інфляції за відповідний період. Якщо темп приросту майна перевищує макроекономічний показник рівня інфляції, це означає зростання не тільки номінальної (балансової), а й реальної вартісної оцінки активів. Наприклад, упродовж 2024 р. майно малого підприємства збільшилося на 15,8 % за рівня інфляції 12,0 % [2]. У цьому випадку зростання реальної вартісної оцінки активів становить 3,4 % ($1,158 \div 1,120 \times 100 - 100$). Якщо необхідно порівняти вартість майна на кінець 2024 р. з показником на кінець 2022 р., ураховується сукупний рівень інфляції за 2023-2024 рр.: 2023 р. – 5,1 %, 2024 р. – 12,0 %, 2023-2024 рр. – 17,7 % ($1,051 \times 1,120 = 1,177$). Якщо, наприклад, балансова вартість майна станом на кінець 2024 р. порівняно з 2022 р. збільшилася на 16,5 %, то реальна вартісна оцінка активів зменшилася на 1,0 % ($1,165 \div 1,177 \times 100 - 100$).

Урахування інфляційного чинника стосується об'єктивного оцінювання динаміки й окремих видів необоротних та оборотних активів.

Література:

1. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз підприємств : навч. посіб. [Електронне видання]. Полтава : ПДАУ, 2024. 350 с.
2. Індекс інфляції (2024) / Мінфін. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/2024/> (дата звернення: 14.04.2025).